

Laysasøla 4,00 kr.
53. árgangur

SOSIALURIN

frælsi
javnadur — bróðralag

Nr. 21 — Leygardagur 15. mars 1980

Náttúru- felagið fekk góða undirtøku

Føroya náttúru- og umhvørvisverndar-felag fekk ógvuliga góða undirtøku frá byrjan av.

Ikki færri enn 100 fólk møttu til tann stovnandi aðalfundin, sum varð hildin í Roykstovuni í Kirkjubø mikukvöldið.

Umframt at samtykkja lógir fyri felagið varð ein høvuðsnevnd vald á tí fyrsta fundinum.

Í nevndina komu — umframt Tórmóð Dahl, sum er ein av stigtakarunum til felagið — Birgir Enni, Jórún í Dali, Jógvan Mørkøre í Løðuni, Marjun Dahl, Martin Fjallstein og Peturbjörg Jensen. Til tiltakslimir vórðu vald Randi Jacobsen, Páll Patursson og Lars Jespersen.

Nevndin er ikki skipað enn, men ætlanin er at hava ein skipanarfund í komandi viku.

A hesum fundinum skal nevndin eisini viðgera nakrar áheitanir og klagur, sum eru komnar inn um dalking o.t.l.

Tórmóður Dahl upplýsir, at nevndin er ikki farin undir nakra ávísu uppgávu.

Ætlanin er at hava arbeiðsbólkar arbeiðandi kring landið við uppgávum í viðkomandi øki.

Ætlanin er soleiðis, at høvuðsnevndin serliga skal vera vegleiðandi og m.a. geva arbeiðsbólkunum ymiskar uppgávur at arbeiða við.

Í høvuðsnevndini skulu sita umboð úr øllum landslutunum, tilsamans níggu umboð.

Skipaferðslunevndin lekur:

Lekin er liður í politiskum spæli

«Hesum tølum kann SL ikki vísa aftur... Heldur ikki hesum tølum hevur SL roynt at mótprogrva... SL hevur ikki verið ført fyri at mótprogrva hesum».

Hesi brotini eru heintað úr eini tíðindagrein í Dagblaðnum seinasta friggjadag.

Greinin er ikki undirskrivað, og heldur ikki eru nakrar keldur uppgivnar, men nakað bendir á, at hetta eru upplýsingar frá skipaferðslunevndini, sum landsstýrið setti seinasta heyst.

Sosialurin hevur vent sær til Tummas Arabo, stjóra á Strandferðsluni, sum eisini situr í nevndini.

Hann sigur, at pástandirnir í Dagblaðnum mugu stava frá skipaferðslunevndini, har eitt kjakupplegg frá teimum privatú skipaferðslunum liggur til viðgerðar.

Líkist ongum

— Arbeiðir ein slík nevnd ikki vanlig undir tognskyldu?

— Jú, sjálvandi. Vit referera til landsstýrið, men onkur í nevndini heldur, at hann eisini kann referera til Dagblaðið. Hetta líkist ongum. Tað er burturvið, at menn, valdir av landsstýrinum, skulu sita í nevnd og pilka nakrar einstakar upplýsingar út og fódra Dagblaðið við teimum, upplýsingar, sum passa í hugsunarhættin hjá Óla Breckmann, blaðstjóra.

— Hava tit mótmælt?

— Vit høvdu fund hósadagin, og á átalaið eg harðliga hesum lekanum. Sjálvandi hava vit mótupplegg og mótprogrv, men tað er ikki nakað vit fara í pressuna við. Vit hava nú kravt, at teir upplýsingar, sum koma fram,

skulu verða verandi í nevndini, og skulu leggjast fyri landsstýrið, áðrenn teir koma í pressuna.

Skyldu at viðgera

— Eitt og hvørt upplegg, sum kemur fram, hava vit skyldu at viðgera, og tað hava vit gjørt og vilja gera tað framvegis. Sumleiðis hava vit eisini lagt skjól og annað fram.

— At «SL ikki kann mótprogrva», má standa fyri Óla Breckmann'sa rokning. Sjálvandi kunnu vit tað. Vit eru líka væl førir fyri at viðgera málið, sum einhver annar.

— V.a.o., er lekin úr nevndini leikur í politiskum spæli?

— Ja, tað meti eg. Tónin er klárur. Umboðini fyri SL skulu gerast bytt og dovin.

Grækarismessudag var hátíðarhaldið í samband við, at Tórshavnar býráð hevur gjørt William Heinesen til heiðursborgara í býnum.

Borgarstjórin handaði William heiðurs-skjalið. Í takkarøðuni segði William Heinesen, at hann ivaðist í, at hann hevði hetta uppið.

Lesið á baksíðuni

Útflutningurin øktur munandi

Føroyski útflutningurin gjøgnum Føroya Fiskasølu er øktur munandi tveir teir fyrstu mánaðirnar í ár í mun til 1979.

Tilsamans eru 11.591 tons útflutt fyri 85,2 mill. kr. afturimóti 8.737 tonsum fyri 67,2 mill. kr. teir somu mánaðirnar í fjør.

Útflutningsvirðið av saltfiski er økt munandi, meðan nøgðin ikki er økt í sama mun. Útflutt vórðu í fjør 1244 tons fyri 11,9 mill. kr. afturimóti 1627 tonsum fyri 19,1 mill. kr. í ár.

Hinvegin er útflutningurin av hysuflokum minkaður munandi. Í januar-februar í fjør útfluttu vit 1447 tons fyri 17,9 mill. kr., meðan vit í ár bert hava útflutt 588 tons fyri 9,2 mill. kr.

Upp móti hesum togar útflutningurin av upsafaki. Hann er øktur munandi. Í fjør vórðu teir fyrstu mánaðirnar útflutt 1191 tons fyri 9,6 mill. kr., meðan 1636 tons í ár eru útflutt fyri 14,1 mill. kr.

Útflutningurin av kokaðum rækjum er nøkulunda hin sami sum í fjør. Nøgðin er minkað úr 1021 tons-um niður í 908 tons, meðan virðið er minkað úr 13,8 niður í 13,5 mill. kr.

Afturimóti er útflutningurin av pilkaðum rækjum øktur frá einans 21 tons upp í 115 tons. Útflutningsvirðið í ár er 5,6 mill. kr.

Eisini er útflutningurin av laks øktur munandi. Í fjør útflutti Fiskasølan einans 5 tons, meðan nøgðin nú er komin upp í 67 tons. Útflutningsvirðið er 3,4 mill. kr.

Í prosentum er útflutningsvirðið økt við 26,7, meðan nøgðin er økt við 32,6 prosentum.

ELLISHEIM Í EYSTUROY skal nú projekterast

Landsstýrið hevur nú samtykt at lata gera eitt detailprojekt til ta ætlaðu ellisheimsbyggingina í Eysturoy.

Tað er verkfrøðingsfelagið Crone og Kock saman við arkitektinum Poul Madssen, sum hava fingið detailprojektid at gera.

Detailprojektid verður

gjørt sambært tí skitsuprojekti, sum hesir somu gjørdi í 1976, tá fleiri skitsuprojekt vórðu gjørd.

Vilhelm Johannesen, landsstýrismáður, upplýsir, at sambært ætlanini skal ellis- og røktarheimið hava 32 búrum.

Heimið verður bygt í fjóra við einum høvuðsbygningi og fjóra ørmum. Í hvørjari verða átta búrum. Harafurtur koma øll

tey rúm og hentleikar, sum eru á slíkum heimum.

Sjálvt heimið skal eftir ætlanini liggja í Runavík úti við Toftavatn. Hetta eru kommunurnar í Eysturoynni komnar ásamt um.

Reglugerð í gerð

Enn er eingin bygginevnd vald, men tá reglugerðin, sum í løtuni er til ummælis hjá teimum

avvarðandi kommunum, er góðkend av landsstýrinum, skal ein bygginnevnd veljast.

Frammanundan hevur ein fyrireikingarnevnd tikið sær av malinum og lagt tað úr hondum, sum higartil er gjørt. Í tí nevndini sita Pauli Joensen, Skáli, fyri kommunurnar, Mainhard Hansen, úr einari eldri ellisheimnevnd, og Sigvald Kristiansen fyri Lions Eysturoy.

1976: 12 mill. kr.

Eingin nýggj kostnaðarmeting er gjord, men Vilhelm Johannesen sigur, at í 1976 varð byggikostnaðurin mettur til 12 mill. kr.

Annars upplýsir landsstýrismáðurin í almannamálum, at væntandi fer tað at taka eitt ár at gera skitsuprojektid, meðan sjálv byggitið er mettt til tvey-try ár.